

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 הוֹסְפָה לְהַמְאָמֵר, בְּרוּר דְּבָרִים וְשָׁקְלָא וְטְרַיָא דִּיּוֹן בְּעֵנְנָן
 2 נִיסָן וְתַשְׁרִי. וּבְכָל אוֹפֶן בֵּין אִם קֻטַּע זֶה הוּא הַמֶּשֶׁךְ הַמְאָמֵר עֲצוּמוֹ
 3 וּבֵין אִם הוּא תוֹסַפֵּת בִּירוּר וְדִיּוֹן אֵינּוּ מוֹכֵן מֵהָרָאה ה'צִמַּח צֶדֶק' לְהוֹסִיף
 4 כִּאֵן אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ בְּמַעֲלַת חוֹדֵשׁ תַּשְׁרִי עַל חוֹדֵשׁ נִיסָן, שְׁהַרִי זֶה
 5 בְּסִתְרָה לְכָל הַמְשָׁף הַמְאָמֵר
 6 שְׁנִתְבָּאֵר לְעִיל בְּמַעֲלַת נִיסָן
 7 עַל תַּשְׁרִי?
 8 (ג) וַיּוֹכֵן עַל־פִּי מְאָמֵר כ"ק
 9 מו"ח אֲדוּמוֹר ה'רִי"צ, חֲמִיו שֶׁל
 10 הַרְבֵּי דְבוּרֵי־הַמִּתְחִיל "הַחֹדֵשׁ"
 11 הִנֵּה לְכֶם ה'ש"ת¹⁷
 12 (שְׁאָמְרוּ בְּבוֹאוֹ לְמִדְיָנָה זֶה,
 13 הַרְבֵּי ה'רִי"צ בֵּא לֵאֲרֹצוֹת הַבְּרִית בְּט'
 14 בְּאֵדֶר שְׁנֵי ה'ת"ש וְאֵת הַמְאָמֵר דִּבְבוּרֵי־
 15 הַמִּתְחִיל "הַחֹדֵשׁ הוּא לְכֶם" שֶׁל אוֹתָהּ
 16 שָׁנָה אָמַר זְמַן קֶצֶר לְאַחַר בּוֹאוֹ),
 17 שְׁגָם שָׁם בְּמֵאמֵר זֶה מְבָאֵר
 18 מַעֲלַת חוֹדֵשׁ נִיסָן עַל חוֹדֵשׁ
 19 תַּשְׁרִי, שְׁלֶכְנָן בְּגַלְל מַעֲלַת חוֹדֵשׁ
 20 נִיסָן עַל חוֹדֵשׁ תַּשְׁרִי הַכְּרִיעַת
 21 הַמְדַרְשָׁה¹⁸ הִיא שְׁבִיטָן
 22 עֲתִידִין לְהַגָּל, וּמְבָאֵר הַרְבֵּי
 23 ה'רִי"צ בְּמֵאמֵר הַנוֹכַח מִשְׁנַת ה'ש"ת
 24 שֵׁשׁ בָּזָה בְּמַעֲלַתוֹ שֶׁל חוֹדֵשׁ נִיסָן
 25 בְּמָה טְעָמִים, כְּפִי שֶׁהוֹלֵךְ וּמְפַרֵּט.
 26 טַעַם הָא', שְׁבִעֲנִין הַסְּפִירוֹת,
 27 עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁהֵם עֶשֶׂר
 28 כּוֹחוֹת שְׁבַמְצַעוֹת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
 29 פּוֹעֵל וּמְשַׁפֵּעַ בְּעוֹלָמוֹת הִנֵּה נִיסָן
 30 הוּא חֶסֶד בְּחוֹדֵשׁ נִיסָן מִיַּד הַחֶסֶד
 31 פּוֹעֵלֶת בִּיתֵר שֶׁאֵת וְכוּ הִיוּ נִיטִים וּבְנֵי
 32 יִשְׂרָאֵל יֵצְאוּ מִמִּצְרַיִם וְכוּ עֲתִידִין
 33 לְהִגָּאֵל וְתַשְׁרִי גְבוּרָה¹⁹, וְאֵילוּ
 34 בְּחוֹדֵשׁ תַּשְׁרִי יֵשׁ פְּעוּלָה חֹזֶקֶת יוֹתֵר
 35 שֶׁל מִיַּד הַגְּבוּרָה הוּא זְמַן הַדִּין וּמְשַׁפֵּט כו', כְּדַבְּרֵי חֲכָמֵינוּ ז"ל
 36 שֶׁרָאשׁ הַשָּׁנָה הוּא יוֹם הַדִּין שְׁבוּ נִקְבַּע מֵהָיָה עִם הָאָדָם וְהַעוֹלָם בְּמַהֲלָךְ
 37 כָּל הַשָּׁנָה, וְהָרִין בֵּא מִמִּיַּד הַגְּבוּרָה וְהָגָם שְׁעַל־יְדֵי מַצּוֹת תְּקִיעַת
 38 שׁוֹפָר שְׁעֲנִינָה תְּשׁוּבָה פּוֹעֲלִים לְהִיּוֹת עוֹמֵד מִכֶּסֶּף דִּין
 39 וַיּוֹשֵׁב עַל כֶּסֶּף רַחֲמִים וּמְרַחֵם עַל עַמּוֹ²⁰, וּמִיַּד הַרַחֲמִים הִיא
 40 הִיפֵךְ הַדִּין, אֵין זֶה סוֹחֵרָה לֶכֶן שְׁחוֹדֵשׁ תַּשְׁרִי שִׁיף לְמִיַּד הַגְּבוּרָה כִּי הִנֵּה
 41 עִם כָּל זֶה לְמִירוֹת הַתְּעוֹרוֹרוֹת מִיַּד הַרַחֲמִים עַל יַד תְּקִיעַת שׁוֹפָר הַרִי
 42 עֲצָם הַזְּמַן הַזְּמַן מִצַּד עֲצוּמוֹ, לְלֵא הַפְּעוּלָה שֶׁעַל יַד תְּקִיעַת שׁוֹפָר הוּא
 43 זְמַן הַדִּין וּמְשַׁפֵּט, דְּכָל²¹ בָּאֵי עוֹלָם עוֹבְרִים לְפָנָיו וְתַבְרָךְ

בְּדִין וּמְשַׁפֵּט, אֵלָּא שְׁהַדִּין וּמְשַׁפֵּט גּוֹפָא עֲצוּמוֹ הוּא בְּאוֹפֶן
 שֶׁל רַחֲמִים. וְעַל כֵּן מֵאַחַר שְׁמִידַת הַחֶסֶד מֵאִירָה בְּחוֹדֵשׁ נִיסָן תְּהִיָּה
 הַגָּאוּלָּה בְּנִיסָן שֶׁהוּא בְּחִינַת חֶסֶד.
 וְכַפִּי שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּמֵאמֵר דִּבְבוּרֵי־הַמִּתְחִיל "הַחֹדֵשׁ" שֶׁנֵּאמַר בְּשַׁבַּת פְּרִשְׁת
 וַיְקַהֲלֵךְ־פְּקוּדֵי, פְּרִשְׁת הַחֹדֵשׁ, שָׁנָה זֶה,
 תִּשְׁכִּי'ו (שְׁגָם הוּא מִיּוֹסֵד עַל הַמְאָמֵר
 דִּבְבוּרֵי־הַמִּתְחִיל שֶׁל אֲדוּמוֹר ה'צִמַּח
 צֶדֶק' בְּשַׁנַּת תְּרַכ"ו וַיּוֹצֵא לְאוּר עִם
 בִּיאוּר בְּדֶרֶךְ אֲפִשֵׁר בִּבְדֵר מְלֻכוֹת'
 לְפִרְשַׁת וַיְקַהֲלֵךְ־פְּקוּדֵי הַשָּׁנָה) בְּטַעַם
 הַדְּבָר שְׁגָם לְאַחַר תְּקִיעַת שׁוֹפָר
 שְׁפוּעֵלַת הַתְּעוֹרוֹרוֹת רַחֲמִים, עֲדִיין רֵאשׁ
 הַשָּׁנָה הוּא זְמַן דִּין וּמְשַׁפֵּט כִּי
 הַתְּעוֹרוֹרוֹת וְהַתְּגַלּוֹת הַרַחֲמִים הִיא
 בְּדֶרֶךְ מְשַׁפֵּט, בְּהַתָּאֵם לְעַבּוּדַת הָאָדָם
 וְלֶכֶן זֶה הַתְּעוֹרוֹרוֹת רַחֲמִים מְגוּבַלַּת, עַד
 כִּמְהָ שְׁבִיכוֹלַת הָאָדָם לְהִבְיֵן וְלְהַרְגִישׁ
 וְכוּ', וְלֵא יוֹתֵר, כִּשְׁם שְׁמִצְנוּ בְּבִרְיָה
 שְׁגָם לְאַחַר שֶׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שִׁתֵּף
 אֵת מִיַּד הַרַחֲמִים עִם מִיַּד הַדִּין עֲדִיין
 נְבֵאֵר וְנִשְׂאֵר בְּמַהוּתוֹ עוֹלָם מְדוּר
 וּמוֹגְבֵל, אֶף־עַל־פִּי שֶׁרַק מִיַּד הַדִּין
 הִיא מִיַּד שֶׁל צִמְצוּם וְהַגְּבָלָה, כִּי
 מִיַּד הַרַחֲמִים מְתַלַּבֶּשֶׁת וּפּוֹעֵלַת בְּתוֹךְ
 הַמְדִידָה וְהַהֲגַבְלָה, וְכֵן גַּם בְּעֵינָיו זֶה –
 הַתְּגַלּוֹת וְהַתְּעוֹרוֹרוֹת שֶׁל מִיַּד
 הַרַחֲמִים בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, לְאַחַר תְּקִיעַת
 שׁוֹפָר, לֵא מִשְׁנָה אֵת מַהוּתוֹ שֶׁל יוֹם זֶה
 כִּיּוֹם דִּין, אֲבָל הַתְּגַלּוֹת וְהַתְּעוֹרוֹרוֹת
 הַרַחֲמִים בְּחוֹדֵשׁ נִיסָן הִיא לֵא מִצַּד
 זְכוּתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵלֵא מִצַּד חֶסֶד שֶׁל
 הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וְלֶכֶן גִּילּוֹי אֱלוּקוֹת
 מְלַמְעֵלָה וְהַפְּעוּלָה וְהַהֲשַׁפְעָה שֶׁלוּ עַל
 נַפְשׁ הָאָדָם בִּיצִיאַת מִצְרַיִם בְּחוֹדֵשׁ נִיסָן
 הִיא לְמַעֲלָה מֵהַגְּדוּרִים וְהַהֲגַבְלוֹת שֶׁל הָאָדָם וְהַעוֹלָם.
 וְטַעַם הַב', לֶכֶן שִׁצִּיאַת מִצְרַיִם וְהַגָּאוּלָּה הַעֲמִידָה הֵם בְּחוֹדֵשׁ נִיסָן
 דְּהִנֵּה, הַגִּלוּי בְּכֶסֶפֶת הִנֵּה בְּאַתְעָרוּתָא דְּלְעִילָא הַתְּעוֹרוֹרוֹת
 מְלַמְעֵלָה, מֵאֱלוּקוֹת, מִצַּד עֲצָמָה שֶׁלֵא נִגְרַמָּה עַל־יַד "אַתְעָרוּתָא דְּלַתְתָּא",
 הַתְּעוֹרוֹרוֹת מְלַמְטָה מִצַּד הָאָדָם (מַה־שְּׂאִין־כֵּן תַּשְׁרִי שְׁגָם הוּא זְמַן שֶׁל
 הַתְּגַלּוֹת אֱלוּקוֹת מְלַמְעֵלָה, אֲבָל שְׁעֲנִינּוּ הוּא אַתְעָרוּתָא דְּלְעִילָא
 שְׁבָאָה עַל־יְדֵי אַתְעָרוּתָא דְּלַתְתָּא בְּעַקְבוֹת עֲבוּרַת הַתְּשׁוּבָה מִצַּד
 הָאָדָם (בְּחוֹדֵשׁ אֱלוּל), וְכַפִּי שְׁמְבָאֵר, הַרְבֵּי ה'רִי"צ בְּמֵאמֵר הַנוֹכַח
 שְׁבָאָתְעָרוּתָא דְּלְעִילָא שְׁבָאוּפֵן כְּלָלִי עֵינִינָה הוּא הַתְּגַלּוֹת אֱלוּקוֹת

(17) סה"מ ה'ש"ת ע' 19 ואילך. (18) שבהערה 10. (19) ראה הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א בסה"מ שם (ע' 28). (20) ראה ויק"ר פכ"ט, ג. (21) ראה ר"ה טז, א. יח, א.